

NÉPLAP

Szerkesztőség: Debrecen, Ferenc József-út 56.
Kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 16.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21.- P
Félévre 40.- P

Harcos demokráciát!

Régi nóta, hogy a magyar közpártok sok bűnnel, gyalázzal jegyezte el magát az elmúlt, történelmi időszakban. Régi nóta az is, hogy az elsöpört rendszer legalázatosabb kiszolgálói a közhivatalok népe volt. A legcsekélyebb erkölcsi gátlás nélkül hajtották végre a baloldal ellen a legkegyellenebb, legvéresebb rendszabályokat, a dolgozók minimális jogait eltipró rendelkezéseket, vagy lakatolták be a szörnyű útra induló zsidók marhavagyonjait. Voltak, akik lelkesedtek, voltak, akik csak befelé mosolyogtak, a jobbak felhúzták tehetetlen vállukat: „parancs, parancs” és csak kevesen állottak félre, a gaztettek végrehajtását pedig néhányan tagadták meg.

Végre eljött a felszabadulás. De kinek a felszabadulása? A terror alatt szynlódó becsületes magyar dolgozóké, az illegálisba kényszerített demokratikus erőké, a faji gyűlölet vérszomjából megkínzott kisebbségké. De a köztisztviselők jórészenek valóban felszabadulást hoz az új, kialakulóban lévő kor? Hisz ők oiyól lubickoltak a fasiszta-rendszer székezreket megfőjtő langyos fürdőjében, ügyesen, leleményesen éltek, a ranglétrán való felfelé tornászás akrobata mutatványait produkálták mások kiméletlen ártóztatásával.

Es most? Ugy látszik, nem vezük észre magukat, pedig a világ egy kicsit megváltozott. Igaz, hogy a vörös hadsereg nem avatkozik belső ügyeinkbe, de ne hagyják figyelmen kívül ezek az árak a magyar dolgozókat, a magyar demokrácia harcos táborát! Ugenis tudjuk, hogy a régi bűnök elkövetői közül sokan vannak szőzöttünk és nemcsak „vanak”, szerényen, visszahúzódva, de ott csörlöttek a régi módszerekkel, a régi hangnemben a közéletben. Főbb politikai szimantot, nagyobb ügyességet tételiztünk fel ezektől a kedves, jó ismerősöktől. Igaz, hogy az új, magyar élet még csak most próbálgatja izmait. De nem gondolkodik a fasiszta rendszer hítliai arra, hogy ezek az izmok napról-napra acélosabbak lesznek és lesujtanak?

Ime, a Nemzeti Bizottság első ülésén ez a súlyos kérdés, a köztisztviselők kérdése merült fel és nagyon is egészséges formában. Követeljük a dolgozókat, a magyar demokrácia nevében, hogy a Nemzeti Bizottság vessen végre gátat a fasiszták terpeszkedésének, zavartkeltésének! Enélkül

Vác elesett!

Székesfehérvár és a lispei olajvidék felé nyomul előre a szovjet hadsereg

Moszkva, december 9. Sztálin marsall mai napiparancsa közli, hogy a 2. ukrainai hadsereg 120 km-es arcvonalon áttörte a német védelmet és 60 km-es előretöréssel elfoglalta Vác városát, Budapesttől északi irányban 25 km-re. A vörös hadsereg ezzel Budapesttől északra is elérte a Dunát és így a főváros keleti irányu bekerítése teljessé vált.

Ugyanez a napiparancs bejelenti, hogy Malinovszki tábornagy hadseregének balszárnya Budapesttől délre újabb ponton átkelt a Dunán és 150 községet elfoglalt.

A legújabb jelentések a dunántúli arcvonalról arról számolnak be, hogy a német hadvezetéség Preissner tábornok szétvert hadseregének támogatására sebbel-lyal hadosztályokat von el a déli és nyugati hadszíntérről. — A Tolbukin-hadsereg áttörése ugyanis a legsúlyosabb hadműveleti következményekkel fenyeget. Amennyiben az O. K. W. nem tudná megállítani az előretörő szovjet szárnyakat, ezek nemcsak Budapestet kerítenék be, hanem a Dunántúl teljes elfoglalása után benyomulnának Ausztriába, elvágva a balkáni német haderő visszavonulási útját. Ilyen összefüggésben látszik a magyarországi hadműveletek döntő jelentősége.

E fenyegető konzekvenciák mérlegelése arra kényszerítette a német hadvezetőséget, hogy a legsúlyosabb emberanyaghiány mellett is

Új hadosztályokat vessen be a dunántúli offenzíva megállítására, vagy tegalább meglassítására.

Hogy pedig milyen nagymérvű a német hadseregben bekövetkezett kiesés, arról éppen legutóbb számoltunk be szövetséges és semleges források alapján. A francia hivatalos hírszolgálati iroda legújabb összefoglaló ki-mutatása alapján az elmúlt hat hónap alatt a német haderő vesztesége halottakban, sebesültek-

ben és hadifoglyokban 3 millióra tehető.

Hítlerek a nyaron és őszön, keleten és nyugaton egyaránt elszenvedett óriási vérvesztésége után újabb totális országmozgósítást hirdettek, Isten tudja, már hányadszor a háború folyamán. Újra átrostálták a hadiüzemi munkásságot és jóforumán minden épkezláb embert ujonnan szervezett hadosztályokba soroztak be azzal a kijelentéssel, hogy a feltétlen hadifontosságú ipari termelésen kívül minden más fölösleges is megszüntetendő.

Tekintettel azonban az előző évek folyamán már sorozatosan lefolytatott hasonló akciókra, ez az újabb átfésülés nem nagy eredménnyel járt.

Felismerve ennek elégtelenségét, a német kormány elrendelte a rövid idő alatt nagy hírre vergődött Volkssturm-alakulatok felállítását, amelyekbe aztán besoroztak mindenkit, aki mozogni tud, gyerekeket és aggastyánokat. Ez a kísérlet sem váltotta be azonban a hozzáfűzött reményeket. A nyugati arcvonalon bevetett Volkssturm-alakulatokból fogságbaesettek vallomása szerint volt olyan szervezési egység, melyhez a

behívottaknak csak 27 százaléka vonult be.

A Volkssturm-alakulatok harc-készsége természetesen igen alacsony fokon állott, aminek oka

az emberek alkalmatlanságán kívül a két- vagy még rövidebb hetes kiképzés és a korszerű felszerelés teljes hiánya volt. Már a bevonulási hirdetmény szerint is a behívottaknak saját ruhájukban saját felszerelési tárgyaikkal kellett harctéri szolgálatra bevonulniok, sőt a felhívás azt is tartalmazta, hogy akinek hármilyen — akár világháborús eredetű — fegyver van birtokában, hozza magával. A Volkssturm bevetése aztán a nyugati hadszíntér legsúlyosabb harcaiban előrelátható eredménnyel járt.

Az első adódó alkalommal ezek az egységek megadták magukat

és a foglyok, valamint tisztjeik is részletesen beszámoltak a Volkssturm-alakulatoknál uralkodó siralmas állapotokról.

Hogy a német hadiiparban ezután az erőszakos munkástoborzás után, valamint a Németországban dolgozó

külföldi munkások és a német hadiiparban alkalmazott hadifoglyok tömeges szökése

folytán még a legfontosabb hadi-üzemekben is óriási munkáshiány tapasztalható. Erről, semleges forrásból eredő értesüléseink alapján, legközelebb számolunk be.

Elfoglalták Adonyt, Lepsényt és Barsot

Moszkva, dec. 9. Tolbukin 3. ukrainai hadserege a Duma és Balaton között továbbfolytatta lendületes támadásait, amelynek eredményeképpen

a Balaton déli része orosz kézben van.

A következő helységek elfoglalásáról érkezett hír: Adony, Lepsény, Enying, Balatonfőkajár, amely 22 km-re fekszik Székesfehérvártól a létfontosságú közlekedési gőcponttól. A Lepsénybe

pedig a német megszállás időszakában tényszerű magatartásukat. Működésükben függessze fel a bűnök elkövetőit! Ehhez jog van! Ezt követeli a magyar harcos demokrácia, a dolgozók bol-

dogulása. Itélkezni majd a jövő alkotmányos szervei fognak, de addig is cselekedniük kell, meg kell törnünk a dermesztő, mindent gátló jégpáncélt a hivatalokon! R. I.

való benyomás során a vasút-állomáson

hatalmas zsákmány jutott a vörös hadsereg kezére.

70 áruval teli vagon, lőszerkocsik és mozdonyok. A Balaton délnyugati partján, Balatonszentgyörgy és Keszthely között nagy csata dúl. E két város elfoglalása a zalai vidék hátbatámadását jelentené, azonkívül pedig a lipcei olajkútak kulcsát. A Balaton és Dráva között a németek elkésze- redett ellentámadásai ellenére a

Nehéztüzérség lövi Saarbrückent

A szövetséges hadsereg a nyugati arcvonalon aktív tevékenységet fejt ki a körömszakadtáig védekező német csapatokkal szemben. A legnagyobb harcok a Saar-vidéken dúlnak. Estingen városát elfoglalták és környékén több falut. A londoni rádió jelentése szerint még közelebb nyomultak Saarbrückenhez.

A Saar folyó mentén immár 6 km-re állnak a szövetséges csapatok a várostól.

Az amerikai csapatok nehéztüzérséggel lövik a várost észak, dél és délkelet irányból. Az elzárt síkságon észak felé folytatják előnyomulásukat. Ujabb pontokon keltek át a Saar folyón Saargemünd közelében.

A 3. amerikai hadsereg elfoglalta Offenbach és Forbach városokat.

A 3. és 7. amerikai hadsereg egyesülés előtt áll. A szövetséges csapatok megtisztították a Róhr folyó mentét az ellenségtől. A Strassburgtól 25 km-re délre fekvő Reinachban szintén a szövetséges csapatok tisztító műveletei folynak.

Merzweiler városában súlyos utcai harsok dülnek.

Ujabb magyar seregtestek adták meg magukat

Moszkvai híradás szerint az 51. gyalogezred teljes létszámával át- pártolt a vörös hadsereg oldalára. Összesen 29 tiszt, 1390 legénység állománybeli adta át fegyvereit, teljes felszerelését. A hadsereg parancsnok a vörös hadsereghez történt átmenetele után a következőket jelentette ki: Amikor parancsot kaptam, hogy az ezred védőharcokat folytasson a támadó oroszok ellen, összehívtam a tiszteket és véleménycsere után úgy döntöttünk, hogy abba- hagyjuk a harcot és az egész ezreddel átme- gyünk a vörös hadsereghez. A 25. magyar gyalogos hadosztály kötelékébe tartozó 6. gyalogos ezred 3. zászlóaljának parancsnoka a következőket mondotta: „Amikor megkísér- ltem, hogy kiszabaduljunk az oro-

vörös csapatok továbbfolytatják előnyomulásukat és elfoglalták

Barcs fontos vasúti és hajózási központot.

Csupán tegnap 20 ellentámadást hajtottak végre s miután ezeket visszaverték, 30 több helység került kezükbe. Német és magyar csapatok halottakban több mint 1500, hadifogolyban pedig 300 katonát vesztek. E harcok folyamán a vörös hadsereg Budapesttől 40, az osztrák határtól pedig 60 km-re van.

szok bekerülő hadmozdulataiból és megtudtuk hogy az orosz csapatok elfoglalták a legnagyobb magyar városokat, abbahagytuk a harcot megértettük, hogy helyzetünk reménytelen.”

A budapesti rádió Brünnten

Több forrásból jelentik, hogy a budapesti rádió, Szálasi puccskormányának szócsöve, már nem Pesten, hanem a csehországi Brünnten működik.

A magyar főváros kapuinál álló vörös hadsereg elől a rádió irányító és személyzete menekültek és a brünnti német leadóállomáson közvetítik „budapesti adásnak” nevezett műsorukat.

Budapestről

híre jött, hogy a magyar parlamentnek nevezett nyilas gyűlekezet „törvényt” fogadott el, mely szerint a jövőben Budapesten kívül is ülészhet a parlament.

Nyilvánvaló, hogy igen sürgős és nyomós okok teszik szükségessé a Budapesten kívüli ülésezést. A nyilas honatyák a „kiktartás” helyett — amint vártuk is — a menekülést választják.

HURAY
írógépműszereszmester
írógépjavitást
vállal, irodagépet vásárol.
KOSSUTH-UTCA 39.

Megnyilt a „Hajdu” darálómalom és hántoló-üzem

Állandó darálás

Borsót, kölest, árpát és buzát hántolunk.

Szoboszlói-ut 2 sz.

Fahídi fatelepen.

„Friczi” kalapszalon megnyílt

Ida vezetésével.

Ferenc József-ut (Piac-u) 22-24., I. em.

Alakításokat is vállalunk

Miskolc felszabadulás előtti napjai

A miskolci „Mokkán Comité” egy tagjának beszámolója

December 3-án, vasárnap hajnalban a szovjet hadsereg bevonult Miskolc városába a lakosság őszinte örömlángjában közben.)

Napok óta már teljesen tarthatatlanná kezdett válni a helyzetünk Miskolcon. Közbiztonság egyenlő volt a nullával, éjjelente nyilas suhancok vezetésével, a „testvéri” német nemzet katonái törték fel a lakosság által üresen hagyott lakásokat és fosztogatták. A lakosság türt és szenvedett, de már forrpon- ton volt az elkészeredés, a három heti ostrom teljesen kikezdte az idegeket. Mi a „Mokkán Comité” (a miskolci munkásoknak ez a legnagyobb német terror alatt alakult titkos szervezete), tagjai próbáltunk segíteni a lehetőséghez képest. A diósgyőri vasgyártat fegyveres ellenállással mentettük meg attól, hogy a náci brigantik a levegőbe röpték, de sajnos, azt már némán kellett tűrnünk, hogy a városnak az erőtelepeit, raktárait, vasútállomásait és talán ami a legjobban fájt, a remekívű hidjait sorozatosan elpusztítsák.

Szombat délből hírszárguldt végig a város: a németek el akarják hajtani 18-tól 50 évig a férfiakat. A hír igaznak bizonyult. Délután két órakor magyar csendőrből kordon vonta körül az Avast. Ugyanazok a csendőrök, akik hetek óta nem voltak képesek a magyar vagyont megvédelmezni, most ahhoz nyújtottak végrehaj- kezet, hogy magyar apákat, becsü- letes munkáskezeket Németországba hurcolhassanak. És nem volt kegyelem!

Az Avas-hegységbeni pincékben és óvóhelyeken gyorsan és válogá- tás nélkül állították össze kétszáz- as csoportban a férfiakat és kísérték le a csendőrlaktanya udvarába. Ót óráig körülbelül ezerhatszáz férfi sikerült összefogni. Borzalmas volt hallgatni a szerencsétlen asszonyok és gyer- mekek zokogását.

A „Mokkán” megpróbálta a lehet- tent, megmenteni az elhurcolt fér- fiaikat. Egy öt tagból álló munkás küldöttség felment D. csendőrszá- doshoz, de hát felesleges volt minden lépés. Vállvonogatásnál nem kaptunk egyebet, bevonulási rendeletre és a kapott német parancsra hivatkozva, még a háromnapi halasztást is meg- tagadta. Szomorúan és leverten men- tünk ki az utcára, már csak a cso- da segít mondtuk egymásnak.

És a csoda megtörtént!

Napok óta a város felett csend volt. Csak az ugynevezett Szentpé- teri kapunál a német csapatok még egyetlen visszavonulási útjánál volt tüzérségi párbaj. S talán megérezte a szovjet hadvezetés, hogy miről van szó: szombat este egy mindent elsöprő roham indult a szentpéteri kapunál. Este tíz órakor a német ka- tonaság a magyar csendőrséggel

együtt elhagyta a várost. Ezerhat- száz magyar munkás meg lett mentve.

Egy nyugtalan éjszaka követke- zett. És reggel a hajnali szürkület- ben megjelentek Miskolc utcáin az első golyószoros és géppisztolyos szovjet rohamosztag.

Ami ezután történt, az dicsősé- gére válik a miskolci munkásszer- vezetnek és a lakosságnak. Reggel kilenc órakor már az utcán voltak Mokkának puskás és géppisztolyos rendfenntartói, ugyanakkor fiatal elvtársnők osztották a frissen nyom- tott lapokat, amelyek a helyzetet ismertették. Nyugalomra való felhi- vást intéztek a lakossághoz. Miskolc város közönsége és a munká- sok bebizonyították, hogy megér- tette és megérdemelte a felszabadi- tást, gyönyörű példáját adta a rend- nek és a fejelemnek.

Másnap reggel az egész város felhívás nélkül nekilátott a szovjet hatósággal karöltve, hogy eltűn- sse a városban a régi rendszer okozta bűnöket, egy új világot építsen fel magának. Sz. K.

Megnyílik a Közművelődési Könyvtár könyvkölcsönző osztálya

A Tiszántúli legnagyobb és legforgal- masabb ingyenes népkönyvtár, a Déri- múzeumban elhelyezett Közművelődési Könyvtár a tisztviselők és alkalmazottak buzgó munkája révén abba az állapotba került, hogy azt a város polgármestere előterjesztésemre határozatlanul a nagy nyilvánosságnak újra átengedni rendelte. Örömmel közölhetem, hogy mindenté- korábbi intézkedések ellenére sikerült a könyvtár 26000 kötetre rúgó eredeti törz- sállományát teljes épségben átmenteni és így megvan a lehetőség arra, hogy az anyag kelő megrostálása után az új idők szellemében élő, tanulni, olvasni vágyó nagyközönség a maga szellemi igényeit a városnak ebben a közkezdett kulturin- tézményében újra kielégíthesse és mind- el fogunk követni, hogy a könyvtár fejlesztését, különösen ami az ifjúságot il- lő, az új követelményeknek megfelelően irányítsuk.

A könyvtár megnyitását engedélyező polgármesteri határozat értelmében a könyvtárban az 1944 október 19-ig fenn- állott tagságok megszűnnek és így a könyvtárat csak az újonnan beiratkozott tagok használhatják. Az új tagok felvéte- lét december 11-én délelőtt 9 órakor kez- djük meg és ettől kezdve jelentkezéseket négy napon át 9—13 és 16—18 óráig fo- gadunk el. Ezeket a napokon könyveket még nem adunk ki.

A könyvek kölcsönzését az eddigi mód- szer szerint december 15-én kezdjük meg a szokásos körülmények felírt igénylések alapján. Könyvet vasárnap és ünnepnap kivételével minden nap 9—13, hétfőn és szombaton 16—18 óráig is adunk ki. A könyvkérő lapokat azonban fél 13, illetve fél 18 óráig mindenkinek be kell nyújtani.

A Közművelődési Könyvtárnak tagja lehet minden önálló keresettel rendelkező debreceni lakos, vagy annak 16 évet betöl- tött családtagja, aki magát költőleg igaz- solja: minden beiratkozott debreceni egyetemi hallgató indexének felmutatása mellett és minden 16 évet betöltött, beira- tozott középiskolai hallgató az iskola igaz- gatójának jóváhagyásával, az iskolai év tar- tamára.

Minden új tag köteles beiratkozáskor, nyugta ellenében egy mai könyv árát, 30 pengőt mint biztosítékot befizetni, mely kilépéskor a tagoknak visszafizetendő. A biztosítékot a házipénztár fogja őrizni. Egyebekben a régi szervezeti szabályzat az irányadó.

A könyvtár ügyeink intézésével dr. Balogh István múzeumi segédőrt bíz- tam meg. Segítségére lesznek Arvay Anna és Disznós Vilma könyvtárkezelők és Farkas Sándor városi hajdú.

A város házipénztára a régi 4 P biz- tosítékot senkinek sem engedi el. Együttal kérem a nagyközönséget, hogy a kintlévő könyveket mindenki szolgáltassa be, mert enélkül az új tagságot senki sem nyerve- lheti.

Dr. Sőregi János.

múzeum- és könyvtárigazgató

Meteor mozgó

Ma vasárnap:

Gsaládunk szégyene

magyar vigjáték

Főszereplők: Goll Bea, Mály Ge- ró, Vaszary Piri.

Előadások kezdete: d. e. 11 és d. u. 1 és 3 órakor. - jegylovétel 10 órától.

Megjelentek plakátjai, hogy kell nyitni, me hadsereg felsz üzemeket meg felettes hatosa nek arra, ho induljon. Mégi hogy a gazda elég a paranc keny szervezet is megérezte szontagságait. pekei, nem al dülni. Hol va sértült meg a rendelkezésünk eszközök, hog gazdasági élet súlyosabb megy. keresztü állt ez vesztes nagyobbak tel próbáltatások terek húzódt a gazdasági eg hullott az ép kedés, nincs gés az ország A forgalmi ga valami közép dási formába volodtak a ha sen javult a l gunk még m test.

Gazdasági lapotából köv vak kínálata a kereslet so a kínálat. Ez természetes. és nehézség visszahúzóds meggondolás okozta fenn visszafedezés. ségessé válha húzódsa és a kedése vastó után vonja a Mivel pedig a áron hony emelkedése i forgalom leh nagyobb péi ges, vagy p gyorsabb for A vörös l és az általa eszköz leheto galom megü a dolgokon s dasági életün cseregazdálko máink azonb nek megoldv nek feni vá súlyosabban és tisztviselő emelkedésén volna vonnia dését is. A ezt a jelensé közüzemekné helyzet állt tulajdonképp hanem politi Politikai. last politikai jük. A közpé torlók maguk ták a pénzár mek alkalma tisztviselői fizetést kapn nélkül dolgo csileg mit je taglani. Ga olyan lehetel az ingen m

Erélyes adópolitikát!

Megjelentek a polgármester plakátjai, hogy az üzleteket meg kell nyitni, megjelent az orosz hadsereg felszólítása, hogy az üzemeket meg kell indítani. A illetékes hatóságok súlyt helyeznek arra, hogy az élet meginduljon. Mégis azt tapasztaljuk, hogy a gazdasági élethez nem elég a parancsszó. Olyan érzékeny szervezet ez, amely nagyon is megérezte az utóbbi idők viszontagságait. Nyikorognak a kezek, nem akar mozgasba lenni. Hol vannak a hibák, hol sérült meg a szerkezet és vajon rendelkezésünkre állnak-e az eszközök, hogy megindítsuk? A gazdasági élet háborúban a leg súlyosabb megpróbáltatásokon megy keresztül és különösképpen áll ez vesztés háborúban. Legnagyobb természetesen a megpróbáltatások ott, ahol a harcterek hátrahagyott végig. Szétesnek a gazdasági egységek, darabokra hullott az ép test. Nincs közlekedés, nincs gazdasági vérkeringés az ország egyes részei között. A forgalmi gazdaság tetőpontjáról valami középkori házigazdálkodási formába estünk. Amint távolodtak a harcterek, természetesen javult a helyzet, de gazdaságunk még mindig végtagnélküli test.

Gazdasági életünk jelenlegi állapotából következik, hogy a javak kínálata megcsappant és így a kereslet sokkal nagyobb mint a kínálat. Ez a jelenség egészen természetes. Nemesak a közlekedés nehézsége okozza a kínálat visszahúzódását, hanem az a meg gondolás is, hogy a háború okozta fennakadások miatt a visszafedezés, az utánpótlás képtelenségé válhat. A kínálat visszahúzódása és a kereslet megnövekedése vastörvényképpen maga után vonja az árak emelkedését. Mivel pedig a forgalom magasabb áron bonyolódik le, az árak emelkedése megköveteli, hogy a forgalom lebonyolításához vagy nagyobb pénzmennyiség szükséges, vagy pedig a meglévőnek gyorsabb forgása.

A vörös hadsereg bevonulása és az általa kibocsájtott fizetési eszköz lehetővé tette, hogy a forgalom meginduljon, átmenetileg a dolgokon segítsen, nehogy gazdasági életünk visszasüllyedjen a cseregazdálkodáshoz. Problémáink azonban még így sincsenek megoldva. A gazdasági életnek fent vázolt alakulása a leg súlyosabban érintette a munkás- és tisztviselőréteget, mert az árak emelkedésének maga után kellett volna vonnia a fizetések emelkedését is. A magángazdaságban ezt a jelenséget tapasztaljuk, a közüzemeknél azonban válságos helyzet állt be. A válságok oka tulajdonképpen nem gazdasági, hanem politikai.

Politikai, amennyiben a rablást politikai tettnek minősíthetjük. A közpénzeket a fasiszta birodalmak magukkal vitték. Kirabolták a pénztárákat és így a közüzemek alkalmazottai, munkásai és tisztviselői nemhogy magasabb fizetést kapnának, de ellenérték nélkül dolgoznak. Hogy ez erkölcsileg mit jelent, itt nem célszerű taglálni. Gazdaságilag azonban olyan lehetetlen helyzetet teremt az ingyen munka, amelyen leg-

sürgősebben változtatnunk kell. A probléma igen súlyos helyzetbe sodorta ezt a dolgozó réteget, mert — mint láttuk — éppen az általános életstandard drágulása mellett csökkent jövedelmük a minimumra. Bekapcsolásuk a gazdasági életbe nemcsak szociális kötelességünk, hanem az egészséges gazdasági élet helyreállításának egyik követelménye. Az egészséges gazdasági élet alap pillére a bizalom. Bizalom pedig ott, ahol a munkásság nagyrésze ingyen dolgozik, nem fejlődhet ki. Problémánkat megoldani tehát kötelességünk. Kötelességünk a közpénzeket pótolni. Régi bevált módszerek állnak itt rendelkezésre. Tudjuk, hogy nem szimpatikusak, de elkerülhetetlenek. Az elmaradt adókat kíméletlenül be kell hajtani. Hét hónapja nem fizetnek az emberek adót. Miért engedjük meg egyeseknek adóhátralékot akkor, amikor egy nagy tömegnek a közért kifejtett munkáját nem tudjuk fizetni? Lehet, hogy egyesek a hátralékban levők közül elmenekültek, vagyonuk egy része biztosan itt van. Különleges időket élünk, különleges eszközökhöz kell nyulnunk. El kell árvereznünk az itt maradt vagyonok adóba eső részét. A renitens adózókkal szemben is kíméletlenül kell eljárunk. A mai helyzetben olyan eszközök állnak rendelkezésünkre, amelyekkel biztosíthatjuk az adók beszedését. Aki ma az adóját nem fizeti be, a köznek az eliensége, szabotál, vele

szemben tehát ehhez képes kell eljárunk! Törökországban tavaly kényszer munkára vitték ezért az embereket, meg vagyunk győződve, hogy nálunk erre nem kerül sor, mert felül fog kerekedni az emberekben a közösség iránt való kötelességteljesítés érzése. Szegeden már az 1945. évi első negyedre eső adót is befizették, hogy megkönnyítsék a gazdasági élet megindulását. Szegeden, ahol nem rabolták el a közpénzeket. Debrecenben ahol erre nagyobb szükség lenne, a tömeg adóhátralékban van. Ez az állapot tűrhetetlen és reméljük, hogy az újonnan alakított Nemzeti Bizottság első kötelességének tartja, hogy megszüntesse ezt a lehetetlen helyzetet.

Az adóhátralék behajtásán kívül, természetesen más eszközök is állnak rendelkezésre. Meg kell fogunk a most keletkezett nagy jövedelemeket. Új adónemek bevezetése szintén rendelkezésre áll. Ha pedig mindez kevés lenne akkor akciót kell indítani egy nagyobbarányú belső kölcsön jegyzése érdekében.

Mindezek a lépések természetesen az egyén feljlesztőképességének megerősítését jelentik. De gondoljuk meg, hogy egy vesztes háborúnak vagyunk az áldozatai és a romokon új életet akarunk teremteni. Új életünkét a szabadságra és demokráciára akarjuk alapozni. E kettő megér minden áldozatot.

Halpern Róbert.

SZELLEMI SZABADSÁGHARCOT!

Dr. Révész Imre püspöknek a magyar népnevelés munkásaihoz intézett megrázóerejű felszólítása hatalmas visszhangot keltett. Sokan, akik eddig a német-fasiszta metely bódulatában éltek, végre rádöbbentek arra, hogy a megbukott rendszer milyen romboló munkát végzett szellemi téren is. Satjában és iskolában, színpadon és szöszéken, filmen és rádióban addig mérgezték a lelkeket a német faji gőg, az embertelenség és elnyomás profétái, amíg a mágyarság egyes rétegeinek tisztánlátását sikerült megzavarnak. A szabadság, emberiesség és szociális felszabadulás eszméit, amelyekért a legnagyobb magyar költők és államférfiak éltek, szenvedtek és vérezték, addig gyalázták, amíg a gyengébb lelkek már kezdték elfelejteni az igazi magyar ideálokat. A mi feladatunk ezért most a Meizlerék, Rheinschek, Milotaiak, Kolozsvári-Borcsák, Págerék és a többi német-bérenc uszító hüneit jóvátenni és ismét az örök magyar és európai értékeket állítani a magyar nép elé.

Ezt a szellemi szabadságharcot kétségtelenül a most felnövő s fasiszta metelytől még érintetlen új nemzedék körében végezhetik el a köznevelés munkásai. De ezen túlmenően szélesebb körökben is meg kell kezdeni a tisztító, felvilágosító munkát. Össze kell tehát fogniok a kultúra munkásainak és meg kell hirdetniük mesz-

szehangzó szóval, hogy legnagyobb íróink, gondolkodóink és művészeink mindig, minden elnyomás és üldözés közepette a szabad és a demokratikus Magyarország eszméiért küzdöttek. A kurucok költői, a negyvennyolcas évek egész Európát lázba hozó írói és szónokai, éppen úgy a világszabadság és a népek testvériségének hirdetői voltak, mint Ady Endre és követői, a legnagyobb ma élő magyar írók és költők. Ezeknek a magyar zseniknek szellemét terjeszteni a mai, esendőtől, cenzortól, szellemet gúzsba kötő, reakciós nagytőkésellenőrzéstől végre megszabadult országban, ez a mi feladatunk.

Fogjunk tehát össze mind, írók és színészek, tudósok és művészek, akik hivatást éreznek magukban arra, hogy ezt a nehéz, de történelmi jelentőségű munkát elvégezzék. Meg kell szólaltatnunk az igazi magyar szellemet a színházak és hangversenytermek dobogóján ép úgy, mint a könyvek és folyóiratok hasábjain és — ha annak ideje eljön — a filmen és a rádió mikrofonja előtt is. S míg Szilasi Magyarországon elhallgattak a költők, börtön és temető vár a magyar szellem bátor harcosaira, a külföldre üldözött Bartók Bélától és a halálba kergetett Pünkösztől Andortól a munkáskörusok börtönbe hurcolt névtelen mártírjaiig, addig a felszabadult Magyarországon ismét szabadon szárnyalhat a magyar szellem.

Elmarad a mai népgyűlés

A vasárnap d. e. 11 órára hirdetett népgyűlés közbejött akadály miatt elmarad. A közeljövőben megtartandó gyűlés időpontját a „Néplap” közölni fogja.

A keretek e munka számára már megvannak, hiszen Debrecenben már megalakult a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front az aktív demokratikus erők összefogására. Alakítsuk meg ennek keretében a Demokratikus Pártok Kulturális Bizottságát, mely hivatva lesz megadni minden támogatást a kultúra munkásainak feladatuk elvégzésére. A Demokratikus Ifjúsági Szövetség, az Ady Endre Társaság, a munkás dalárdák és szavalóköriusok bizonyára örömmel be fognak kapcsolódni ebbe a munkába. Nem kételkedünk benne, hogyha ez a munka ilyen keretek közt megindul, nemcsak a most felnövő új nemzedék, de a germán lélekmérgezés közepette igaz magyar lelkiségét és emberiségét megőrző tiszteltű nép legszélesebb rétegei is lelkesedéssel fogják fogadni az örök magyar szabadságeszme tolmácsait, az újra megszólaló magyar frókat és művészeket.

Eröss János István.

FRICK IMRE

azonnalra keres
műköszörús-segédet
Simonffy-utca 1.

Világítást a debreceni utcákon!

A téli hónapok közeledtével egyre rövidebbülnek a nappalok és öt órákor már vak-sötétség borul a debreceni utcákra. A városban a sötétség megbénít minden forgalmat, megáll az élet, a munkából hazasielni akarók vakon botorkálnak az állathatatlanság sötétben.

Tudjuk, hogy anyagbeszerzési nehézségek miatt az áramszolgáltatás súlyos akadályokba ütközik, az utcai világítást azonban nem szabad teljesen elhanyagolni. Felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy a létező szabályok idevonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével alkalmazzanak csökkentett világítást a debreceni utcákon! Hasonlóképpen gondoskodjanak a lépcsőházaknak legalább részleges ki-világításáról, mert a sötétség beálltával a lépcsőházakban való közlekedés egyenesen életveszélyes.

Hisszük, hogy az illetékesek ezeket a közönségre mindenképpen sérelmes hiányokat rövidesen megnyugtató módon pótolni fogják.

„Méliusz” könyvkereskedésben

árusítás
délelőtt 9-től 1 óráig

A p o l l ó m o z i

Előadások: d. e. 11, d. u. 1 és 3 órákor.

Simor E., Sárdy J., Jávör P. és Maklár Z. a főszerepben

Az utolsó dal

Filmvetítés közben senkit be nem bocsáthatunk. - 5 éven elüli gyermekket a nézőtérre bevinni nem szabad.

Zsidó kérdés, magyar kérdés

A napokban egy kis plakát, inkább csak cédula jelent meg a debreceni házak falán tudatva, hogy nincs többé „zsidó örövény”, nincsenek „zsidó rendelkezések”. A kis cédula erőltet szövegét — úgy hiszem — joggal hibáztatta a „Néplap” legutóbbi számának cikkírója, de a szöveg kurtaságát nem. Még rövidebb lehetett volna. Elég lett volna egyetlen tömör mondat, hiszen az igazságot kimondani olykor elég egy pusztá szó is, a hazugság, az okatlan rendelkezés szorult kötetnyi magyarázkodásra.

Mégis elsőrendű kötelesség a kérdéssel bővebben foglalkozni, hiszen szerencsétlen társadalmunk éppen a zsidóellenes gondolkodással szítva magába legerősebben a „nemzeti szocializmus” mérgeit, az antiszemitizmus nyerte meg a gondolkodó (sekélyesen gondolkodó) főkét és a gondolatlan tömegeket a reakció tábora számára. Évtizedeken át harangozták itt a fülekbe, hogy a magyarság legfőbb, egyetlen veszedelme a zsidóság, hogy nincs fontosabb, nincs égetőbb kérdés, mint a zsidó kérdés.

Zsidó kérdés! Már maga a rosszul választott kifejezés is elárulja a reakciós „eszme” terjesztés hazug voltát. Ha munkáskérdésről beszélünk, ez azt jelenti, hogyan lehetne a munkás-sorsát javítani, rendezni. Ha lengyel-kérdést emlegettünk, világos, hogy a lengyel nép problémáinak összefoglaló megoldásáról van szó. A nyelv szelleme, a logika törvénye szerint a zsidó kérdés sem jelenthetne mást, mint törekvést annak eldöntésére, hogy egy kétezer évvel ezelőtti hazatérő népet, hogyan helyezkedhetik már el végre valahára a többi népek körében: éljen, vagy haljon, fontartsa-e külön állását vagy beolvadjon, vallási felekezetté alakuljon vagy nemzeti öntudatot tápláljon a keblében? Jól tudjuk, hogy a „zsidó kérdés”-t örökösön felszűnő tartó politika sohasem foglalkozott ezekkel a problémákkal (bánta is ő), hanem mindig csak az izgatta a politika irányát, hogy a zsidóság bizonyos jövedelmezőbb pályákon, a gazdasági és a szellemi élet irányításában jóval nagyobb mértékben szerepel, mint az arányszámából következne. Az antiszemita izgatás egy pillanattal sem vizsgálta, bűn-e ez a statisztikailag megállapított tény, vagy érdem, hanem álnokul félreverte a harangokat és telj torokkal hirdette, hogy a zsidóság kiszorítja a magyarságot a szellemi és gazdasági pályákról, lenyomja a társadalom alsó rétegeibe, hogy maga fölemelkedhessen. A zsidó az oka, hogy magyar milliók napszámos, cselédsorban tengődnek, hogy szellemi életünk ferde, erkölcs-telen irányba sikklik, stb.

Ha már most a demokrácia fényénél vizsgáljuk meg ezt a kérdést, akkor egyszerűen összeomlik a hazugságnak az a bábeli tornya, amelyet szinte éjig rakott már a haladásellenes politika. A demokráciának alapelve ugyan, hogy mindenkiben csak az egyént nézi, mindenkinek egyéni képesség, egyéni érdem szerint juttat helyet a társadalomban; fajra,

vallásra, származásra nem tekint. Mégis, ha statisztikailag megállapítható, hogy valamelyik csoport-hoz, fajhoz, osztályhoz tartozó egyének tömegesen szorulnak hátra és számarányuknál fogva jóval alacsonyabb mértékben jutnak csak fel a társadalom magasabb rétegeibe, a jövedelmezőbb foglalkozásokhoz, akkor a demokrácia politikának is gondolkodnia kell esnie, nincse-e ott igazságtalanságról szó, nincse-e ott megsértve az egyenlőség elve, az az elv, amellyel áll, vagy bukik a demokrácia. Ha tehát a statisztika azt mutatja, hogy az ország lakosságának származás szerinti is tösgyökeres magyar rétege hátrányos helyzetben van, akkor valóban felmerül egy kérdés, de ezt a kérdést józan ésszel, ép nyelvezéssel csak magyar kérdésnek lehet nevezni.

Miért beszélt, jajgatott, üvöltött hát a „fajvédő” reakciós, antiszocialis, fasiszta politika mindig zsidó kérdésről, miért nem mondta ki soha ezt a szót: magyar kérdés. Azért, mert akkor nem tudott volna gyűlöletre uszítani, nem tudott volna a zsidóktól kegyetlenesen harácsolni és zsarolni. Azért, mert akkor a statisztikai adatok fényénél az is kivilágolt volna, hogy az élet „napos oldalán” számarányán alul maradt magyarság helyét nemcsak a zsidóságnak, hanem más, mégpedig idegen anyanyelvű kisebbségnek a számarányon felül érvényesülő tagjai foglalják el. Pedig a reakciós politika főharcosai legnagyobb mértékben a nemzetiségieknek, elsősorban a németeknek a soraiból kerültek ki a zsidók hátrászorításával nyert tért is maguk számára akarták megnyerni. Zsidó kérdést kellett tehát kiábrándítani, és pedig a híres „az beszél, akinek a háza ég” elve alapján mennél hangosabban, hogy a saját egyre fokozódó tércserésükről eltereljék a figyelmet.

„Nem vagyok tekintettel régi előírásokra -- az élet követelményeit tartom szem előtt”

mondta Hajdu megye alispánja, aki beszámolt munkatársunknak a megyei problémákról

A megalakult Nemzeti Bizottság kiterjeszti tevékenységét nemcsak Debrecen városára, hanem az egész megyére. Egyre-másra szerepelnek ügyrendjén Hajdu megye problémái. Ezzel kapcsolatban felkerestük dr. Herpay Gábor alispánt, aki az orosz parancsnokság megbízásából a megyének közigazgatását szervezi és irányítja. Az alispáni hivatalban egy újonnan kinevezett községi orvos tesz éppen esküt.

„Ehhez sem volna nagyon jogos, de kötelességemnek tartom, hogy az élet meginduljon és a kívánalmaknak eleget tegyek” — mondta az alispán.

Általában friss szellemmel és öntevékenységgel találkozunk az alispáni hivatalban.

„Nincs többé Bórközpont, Futura, meg a mult rézsím egyéb megkötöttsége a megyében” — válaszolja az alispán egy érde-

Ha a magyar kérdéssel lett volna itt szó az utóbbi 25 év folyamán, akkor kiderült volna, hogy ezt a kérdést is csak a demokratikus és szociális haladás elve alapján lehet megoldani. Akkor nem azon jajongtunk volna, hogy a napszámosok, gazdasági cselédek, kubikosok, törpebirtokosok közt tömérdek a keresztény magyar és nagyon kevés a zsidó hogy a vezérigazgatók, a gazdasági és szellemi élet irányítói, sőt a jól kereső szellemi munkások közt is tömérdek a zsidó és aránylag kevés a származás szerinti magyar, hanem arra törekedtünk volna, hogy a kétkézi munkás is tisztességes, emberhez méltó élet-színvonalra emelkedhessen, hogy a gazdasági élet vezetőinek ne legyen a kisemberek rovására olyan mértékű jövedelmük, hogy a szellemi pályák demokratikus egyenlőséggel álljanak nyitva a tanyasi paraszt és a városi úr, az egyszer munkás és a magasrangú tisztviselő gyermeke előtt, hogy a magasabb iskola kapui csak annak nyuljanak meg, aki a magasabb szellemi képesség kulcsát tartja a kezében, de annak aztán feltétel nélkül, hogy drága tandíj, drága könyv és drága koszt miatt egy magyar tehetségnek se kelljen elkallódnia. Ha valóban erre törekedett volna politikánk az utolsó negyedszázadban, ha nemcsak nyomorék félrendsabályok jöttek volna létre ebben az irányban, akkor erőszak, gyűlölködés nélkül megoldódott volna az a magyar kérdés, amit oly hamisan neveztek zsidó kérdésnek.

Az új magyar demokratikus és szociális rendezés feladatai tehát ezirányban is adva vannak: megtenni mindazt, amit az al-fajvédő politika bűnösen elmulasztott. Demokratikus és szociális rend megoldja a magyar kérdést, a szó helyes értelmében való zsidó kérdés megoldását pedig — ha az elhurcolt zsidóság visszatérhet az országba — bizzuk magunkra a zsidókra. (Homo)

nehéz problémát azután igen szellemesen oldották meg. A 15 tagú útkaparó személyzetet szervezték meg és most már majdnem fennakadás nélkül működik megyénk postaforgalma. Az utak karbantartása is kielégítően folyik, úgyhogy orosz részről nem is merült fel semminemű kívánság.

Ezután a vidéki viszonyokról érdeklődtünk az alispánál. A termény betakarítása általában kielégítően folyik, nehézség természetesen van, mert hiányzik az iga. De búza, krumpli, napraforgó és káposzta van a megyében elég. A községek általában maguk veszik kezükbe az irányítást, mivel az ú. n. intelligencia teljesen magára hagyta a népet. Van falu, ahol a jegyző, pap és tanító elmenekült. Helyi önkormányzatok vannak kialakulóban és minden irni és olvasni tud embert befognak az adminisztrációs munkába. „Püspöktárányban négy középiskolát végzet embert tettünk meg jegyzőnek. Ennyire nem vagyok tekintettel régi előírásra és az élet követelményeit tartom szem előtt” — mondta az alispán.

Érdeklődtünk az alispánál megyében uralkodó vagyonbirozságról és örömmel hallottuk, hogy a katonai parancsnokság tekintetben is a legmesszebbmenően támogatja a közigazgatást.

Mozgó járőrök biztosítják a faluk és utak biztonságát. Természetesen ez egymagában nem elegendő. A falvakban helyi rendőrséget is szerveztek, de ez csak akkor lesz képes feladatát ellátni, ha fegyvere lesz.

„Sajnos, megyénkben ezt még nem engedélyezték, pedig Szabolcsban, Békésben és Biharban már régen fel vannak szervezve a közbiztonsági szervek — mondja az alispán. A bíróságok szervezése is folyik, ami működésüket meg nem kezdik. Helyi hatóságok az egyes községekről jegyzőkönyvet vesznek fel, hogy azt majd a bíróságoknál átadhassák.

„Legégetőbb problémánk azonban a pénzkérdés — folytatta az alispán —, a megye egész személyzete az útkaparóktól a tisztviselőig ingyen dolgozik. Ez tulajdonképpen heroikus munkát jelent. Az adózás mértéke egyáltalában nem kielégítő. Még ha tudnának, akkor sem akarnak adót fizetni, azonkívül, mivel a követelményeiket a gazdák nem értékesítik, másrészt debreceni takarékbetétek elveszték, bizonyos fokú pénzügyi is mutatkozik. Természetesen nagyon megemlékszenek a helyzet, ha a javak felhozatala megkezdődne. Anyaván elég és a megye közönség örömmel várja a debreceni vállalkozókat és kereskedőket, hogy az árucseré meginduljon. Természetesen, mi magunk is igyekszünk ezt valamiképpen megindítani. Ez a probléma állandó megbeszélés tárgyát képezi az orosz parancsnoksággal is és reméljük, a tőleg megoldást fogunk találni — fejezte be beszélgetésünket az alispán.

Dr. Bagdy Dániel és dr. Varg Emil klinikai orvosok rendelkeznek: Püspöktárány, I. em., d. e. 8-11.

Küz

(III)

Amikor 19... Csillag börtön... gyar kommun... és nesterának... börtön ajtaja... gyobb része... körül. Nem hi... esztendő poli... antibolsevista... usztas után a... gesztussai vis... ságharc zászl... peag, kinek... resztul mind... szabadul és... Kővid ideig... tapacstalanság... megjelentek... oszlopának” e... lák, hogy ez... jenti a Szovj... ismerését —... zelem érdeké... Németországn... du arja fajjal... ért a győzelet... gel is összel... először gyarn... utána majd... unióval is.

A szakítás... káig magára... vel nem egye... ország — mi... nem egész... óriás srgö... amiből kiszal... A krétai főp... hogy még eg... sziget elfogla... lok tömegét... Anglia leveré... borut pedig... gy a szárazl... nek hitt nem... szudult a Szo... és összetört.

Amig azot... nagyon nehéz... a magyarság... baloldali il... A kommun... betiltották é... tották, a sz... toj az 1920... mény a vár... Független K... ámtt-amott... ráktól és c... szólni. Az... válság sorát... ális akasztó... oldaliak sor... „tisztogatás”... juttatta a k... be.

Retenetes... a mozgalom... kezdetén. A... ság képvise... találni, hog... ben állást... zombi tette... magyar rea... nelmi mult... tályszimata... ben, amely... tyái Keresz... niszter. Ujs... honvédelm... „defenziv-o... és Sombor... rendőrfőnö... és garnitúr... miközben... szakosobbá

189

SZAKSZERVEZETI HIREK

A városi nyomda összes személyzete (nyomdászok és könyvkötők) december 10-én, vasárnap d. e. 9 órakor személyzeti értekezletet tartanak fontos ügyben az Arany János-u. 2. szám alatti szakszervezeti helyiségben. Pontos megjelölést kérünk. **Vezetőség.**

Cipész és csizmadia kisiparosok és munkások! A Debreceni Cipő- és Csizmadia Termelő- és Értékesítő Szövetkezet Nyomtató-u. 7. sz. alatt működését megkezdte. A szövetkezetbe való felvétel 1944 december 11-től kezdődőleg minden nap d. e. 9-12-ig és d. u. 3-4 óráig a fentnevezett üzem helyiségében történik. **Szervezőbizottság.**

Felhívom a sütőszakosztály tagjait, hogy fontos ügyek megbeszélése végett az Ipartestület Kossuth-utcai székházában december 11-én, hétfőn délelőtt 11 órakor megjelenni szíveskedjenek. **Elnök.**

A bűrmunkások vezetősége december hó 10-én, vasárnap délután 2 órakor ülést tart.

A piaci árúrok és konyhakertészek hétfőn, 11-én délután 2 órakor tartják alakuló gyűlést. Tömeges megjelenést kér a **Vezetőség.**

A vasúzni összbizalmi értekezlet ma, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz megtartva. Pontos megjelölést kérünk. **Szakszervezeti bizottság.**

Az ételmezési munkások kedden, 12-én délután 2 órakor tagértekezletet tartanak (Arany János-u. 2.) **Szervezőbizottság.**

A Szakszervezeti Bizottság hétfőn, december 11-én délután 2 órakor ülést tart. A bizottság felkéri az összes szakmák elnököseit, hogy képviselőikről gondoskodjanak.

Felhívás a tejtermelőkhez

Az Alföldi Tejüzemeket értesíti a tejtermelőket, hogy üzemét e hó 15-én megindítani szándékozik. Felhívja a tejszállítókat, hogy a szállítási feltételek megbeszélése céljából az üzem irodájában (Vár-utca 6.) f. hó 12-14. napjain d. e. 9-12 óra között megjelenni szíveskedjenek.

Dr. Szabó József fogászati klinikai orvos rendelését megkezdte Piac-utca 9. sz. alatt. Rendel. d. u. 1-4-ig.

ISKOLA

Felhívás a társulati kereskedelmi középiskola tanulóihoz. A már beiratkozott és beíratkóznivaló tanulókat jelentkezzék december 10-én délelőtt 9-12 óráig. **Ferenc József-ut 8.**

A téglaskerti népiskolában a tanítás december 11-én kezdődik. **fanévvnyitó istentisztelet ugyanezen napon 10 órakor lesz. Igazgató.**

—0—

Reimátus istentiszteletek

1944 december hó 10-én:

Kálvin-tér 17. (egyházi tanácsletem) d. e. 10 órakor D. dr. Révész Imre. **Révész-tér 2. d. e. 11 órakor dr. Ferencz Károly.** Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor Baja Mihály, Károlyi G.-téri templomban d. e. 9 órakor Berényi József. **Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor dr. Erdei Mihály,** d. u. 3 órakor dr. Erdei Mihály. **Homokkerti templomban d. e. 10 órakor Pinczési Pál,** d. u. 2 órakor Kovács József. **Nyilas-telpei templomban d. e. fél 9 órakor Sipos Károly,** d. u. 3 órakor Sipos Károly. **Csapókerti templomban d. e. 9 órakor Molnár János,** d. u. 3 órakor Molnár János. **Kerekes-telpei templomban d. e. 9 órakor Kovács József,** d. u. 2 órakor Pinczési Pál. **Testvérközönségben d. e. 11 órakor (úrvacsora),** prédikál Bagdy Dániel és Konec Zoltán. **Augusztus-szombatiumban d. e. 9 órakor (úrvacsora),** pr. és ág. Konec Zoltán. **Egyetemi klinikákon egész héten Konec Zoltán,** dr. Czeglédi Sándor, Bagdy Dániel. **Központi egyetemen d. u. háromnegyed 6 órakor Konec Zoltán.** **Wolffka-telpei olvasókönyv d. u. 2 órakor Pál Antal.** — **Gyermekistentisztelet: Nyilas-telpei templomban d. e. 11 órakor dr. Juhász László.**

Felelős szerkesztő: **Radó István.**
Felelős kiadó: **Dr. Tariska István**
Kiadja: a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat Debrecen,
József királyi herceg-utca 16. szám.

Apróhirdetések

Szaktanácsokat a szakszervezetek közvetítik, Arany János-u. 2.

MUNKA

Fodrászüzletemet újból megnyitottam. Körhőny Lászlóné, Széchenyi út 2. sz. (Sz. 38.)

Gép- és gyorsírókat keresek. Jelentkezni d. u. 2-5-ig. **Dr. Erdős Imre** ügyvéd, Piac-utca 61.

Házfelügyelő gyári telepre szép lakással felvétetik. Értekezni Kerekes-telpe, Szávay Gyula-u. 13. **Pejes Gyulánál.** (Sz. 26.)

Tanulót irógépműszerésznek felvesz **Huray Irógépzűzem.** — Jelentkezés: Kossuth-utca 39. délutánként fél 4 órától.

Érettségizett fiatalember dlások korrepetálását vagy nevelői állást vállal. **Kúti,** Arany J.-u. 19.

Egy jó munkás sütősegéd azonnal felvétetik. **Szalay-sütőde,** Csapó-utca 73.

Hölgyfodrász kisasszonyt keres azonnala **Boczan Sándor** fodrász, Sas-u. 2.

Szabadmajorost keresek. Értekezni **Szent Anna** 31., Nagy. (Sz. 2.)

Kovács Ferenc kőművesmester segédek vagy napszámókat felvesz. — **Hajó-u. 13.**

Egy szolid magános asztalos vagy leány háztartásomba kisegítésre felvétetik. **Cím: Tóth Pálné,** „Szabadság”-nyomda. (Sz. 3.)

Molnársegédek felvesz a Hortobágy-malom. (Sz. 63.)

Asztalossegédek felvesszék. **Mester-utca 36.** (Sz. 4.)

Két jómegjelenésű fiatalasszony elvállalna házikoszlra jómegjelenésű urakat. **Cím a kiadóban.**

Nyugdíjas állami tisztviselő állást, foglalkozást vállal. **Cím a kiadóban.** (Sz. 43.)

Jómegjelenésű kiszolgálóleány állást keres bármilyen üzletben. **Cím: Kandia-u. 3. sz.** (Sz. 44.)

Alakítást, javítást vállal **Kató** kalapszalom **Burgondia-u. 2. sz.** (Sz. 31.)

CSERE

Korpát adok cukorért, esetleg pénzért is. **Veres-utca 20.** (P. 28.)

Egy szoba, konyhas lakásban egy idős párnak vagy magánosnak helyet adnék. **Ajtó-u. 22.** (Sz. 18)

Használt cipőt, eszmat csorélek krumpliórt, tüzelőanyagért. **Csillag-utca 95. sz.** (Sz. 12.)

Egy pár női egész 37-es cipő és két pár férfi fél 41-es cipő zsírért és élelmiszerért cserélendő. — **Kar-utca 17.** (Sz. 30.)

Női ruhát, cipőt, gyermekholmit cserélek cukorért, élelmiszerért vagy tüzelőanyagért. **Görgh-telpe,** Dévai-utca 21. (Sz. 46)

LAKÁS

Különbejárátú bútorozott szoba magános részére kiadó. **Megtekinthető 12-1-ig Kandia 14.** (P. 23.)

Bútorozott szoba kiadó **Eötvös-u. 67.** (Sz. 9.)

Üres szép nagy szoba konyhával idős úrnőnél kiadó. **Rakovszky-u. 42.,** földszint 1.

Két szoba, konyha al-bérletbe kiadó. **Sarló-u. 8. szám.** (Sz. 13.)

Ablaküveget adok élelmiszerért. **Eötvös-u. 67.** (Sz. 8.)

Lakást adok intelligens családnak. **Értekezni a központi egyetemen,** alagsor 10. (Sz. 24.)

Egy szoba, előszoba fűrdőszoba, konyhaszobával, bútorral vagy anélkül azonnal kiadó. **Cím a kiadóban.** (Sz. 29.)

Egy szép bútorozott szoba kiadó fűrdőszobával tüzfűtéssel. — **Cserepes-u. 11.** **Kettőt** csongotni! (Sz. 47.)

Hajó-u. 27. alatt bútorozott szoba kiadó. (Sz. 60.)

Kiadó azonnal magános ház kerttel. **Értekezni: Nyilas-telpe,** Márton Kálman-u. 52. sz. (Sz. 61.)

Egyszobás lakást keresek. **Kisebb** házat, házrész, vagy kis tanyát keresek megvételre. **Kossuth 60.** (Sz. 40.)

FÖLD

Kiadó feles használatra 53 hold föld a városhoz 4 km-re. **Diószegi-út,** Polgári-tanya. **Értekezni** reggel 9 óráig **Rákóczi-u. 41. sz.** (K. 10.)

Két hold répa föld kövesútnál felásvi felébe kiadó. **Tanító-u. 16. sz.**

Szőlő- és gyümölcsösök he, a vágóhídtól másfél kilométerre **vincellért** vagy felesket keresek. **Jó lakás van.** **Rákóczi-utca 38.**

A Nagyszepesen, az Örydűlőben 39 hold föld felesbe kiadó. **Értekezni: Rákóczi-utca 48.** (Sz. 11.)

ELADÁS

Jó gyapjúhozamú angolnyulak eladók. **Sámsóni-út 40.** (Sz. 5.)

Eladó egy mély gyermekkosci. **Nyil-u. 124.** (Sz. 51.)

Egy jókarban lévő varrógép van eladó **Wolffka-utca 6. sz.** (Sz. 52)

Jó állapotban lévő fűrdőruhákat veszek. — **Nagyerdei fűrdőtelep,** d. u. 3-ig. (H. 14.)

5-6 méteres új deszka asztalos és ácsnak eladó. **Szent Anna-u. 42.,** jobbra második lakás. (Sz. 54.)

Anyanyul fiatal eladó. **Berta-u. 8.** (Sz. 7.)

Páncélszekerény s más ingók eladó. **Csáthy,** Burgondia-u. 18. sz. 12-2 között. (P. 26.)

Rothermere-utca 63. sz. alatt eladó egy egyszerű gyermek sportkosci. (P. 34.)

Két villanymotor eladó 110 volttra **Benyás** árműzletében. (Sz. 36.)

Eladó jókarban 200-600 literig boroshordók. **szép keményfa hálószo-babútor.** **József kir. h-u. 50.** (P. 14.)

Egy kibombázott hálószobabútor a helyszínen eladó. **Értekezni** **Maróthy György-u. 16. alatt.** (P. 20)

Egy jó varrógép eladó **Jókai-u. 22. sz.,** pincelakás, II. ajtó. (Sz. 6.)

Szép világos hálóbútor eladó. **Homok-utca 121.** (Sz. 15.)

Fűszerüzletberendezés, mérlegekkel eladó. **Udvarhelyi,** István-út 25/b. (Sz. 16.)

Egy fekete bőkelbeli zakó eladó. **Garay-u. 25. d. e. 11 ó.** (Sz. 25.)

Eladó egy hold takarmányrépa. **Kétmalom-u. 11. szám.** (Sz. 27.)

Eladó 110-220 HP 0.8 lóerős motor. **Apaffy-u. 16.** (Sz. 39.)

Jó női varrógép eladó. **Honvéd-u. 23.** (Sz. 41.)

Fekete férfiföltény, téllakabát eladó. **Kigyó-u. 32.** (Sz. 59.)

Eladok vagy élelmiszerekért cserélek **bőriskolatáskát,** kenyérhajat, óska bútorokat és egyéb ingóságokat. **Böszörményi-út 10. Deáknál.** (Sz. 20.)

EGYÉB

Boros kelmefestő és vegytisztító üzemét megnyitotta **Piac-u. 77.**

Mindent veszek és eladok. **Nyomtató-u. 4.** (Sz. 2.)

Vágó lovat minden mennyiségben vesz **Kiss,** Vendég-u. 46. (Sz. 14.)

Tetűcserepet keres megvételre **rombadölt házakról** a **Svetits-bérbáz.** **Ajánlatok** beadhatók a **házfelügyelőnél,** **Piac-u. 43.** (Sz. 42.)

Vágott és élő baromfi állandóan kapható a **megrendelhető Puzstainál,** **Simonffy-utca 2-c.** (Sz. 9.)

Építési anyagok, aholit-lemezek és mozaiklapok ismét kaphatók a **Debreceni Műkögyár Fűrdő-u. 2. sz. telepén,** téglá pedig a **Kishegyesi-út 459. sz. téglagyárában.**

Két középiskolás leányt vagy fiút teljes ellátásra elfogadok. **Csapókert,** **Jánosi-u. 17.** (Cs. 10.)

GYÜMÖLCSFAÁRUSITÁS megkezdődött a városi falkolában. **Böszörményi-út 64. Városi kerület.** (Cs. 9.)

Toll minden minőségben kapható „**Hangya**” **Tollgyűjtő Telep,** **Pesti-utca 1. szám,** **Hatvan-utca** sarok. (K. 12.)

Zongorát, pianót hangol. **javít** **Till,** a **Zenede** hangolója. **Homok-u. 84.** (K. 4.)

Pallagnál tengerit, répát **részibe** hazaszállítanék. **Értekezni** **Nyilas,** **Nádasdi-u. 11.** (Sz. 10.)

Jó állapotban lévő zománcozott asztalparhetet megvételre keresek. **Hatvan-utca 69.** (Sz. 14.)

Horváth Magda okl. zongoratanárnő, **Péterfia 11.** értesíti tanítványait, minden érdeklődőt, hogy a tanítást megkezdte. (Sz. 17.)

Vasárnap délután jelentkezzen **Jenői Imréné Gyurikáért.** (Sz. 57.)

Répaásásért földjén leföldelve 300 P-t fizetek 1600 négyszögölenként. — **Hatvan-u. 65.**

Malomtulajdonos vidéki kártársak **vámfeljegyzési** naplót **Hortobágy-malom**ban **bészerezhetik.**

Deák Ferenc-u. 22. sz. ház pincéjéből e héten 2 mázsa sőt elvittek. **Nyomra-vezető** juttatásban részesül **Rákóczi-u. 14. sz.** (Sz. 23.)

Tetűcserepet keres sürgősen **Leány-utca 6.** **Fűrdőberendezés** eladó, vagy cserélhető. (Sz. 31.)

Lovát keres megvételre a **Debreceni Műkögyár R.-t.** **Fűrdő-utca 2.**

Fonatlan angolragyapjút veszek. **Tanító-u. 14.**

Felhívom azoknak az egyéneknek **figyelmét,** akik a **Barna Lászlóné,** **Csapó-u. 16. sz.** alól **zongorát,** **pianinót** és **billiárdasztalt** bérbé vettek, hogy **jelentkezzenek** **Csapó-u. 16. alatt.** (Sz. 38.)

Veszek, eladok használt bútort, ruhaheműt, más ingóságokat. **Mező Gyula,** **József kir. h-u. 50.** (A. 26.)

Vennék **Luna-takarék-tűzhelyet,** 10 literes lábast, **fazekát** kifogástalan állapotban. **Cím a kiadóban.** (Sz. 35.)

Zongora-, **vonósheng-szerkészítő** műhelyemet megnyitottam. **Hangolá-sokat,** **javítást,** **legelősb-ban,** **legjobb** készíték felelősséggel. **Tanté,** **Var-ra-u. 15.**

Kabátok, **kosztűnik,** **ruhák** **legszébb** kivételben **készülnek** **Orbán Piroška** **nőidívat-szalójában** **Beth-len-u. 1.** (Sz. 48.)

Lovát veszek. **Kinisz-utca 4.** **Vasárnap** 10-12 óráig. (Sz. 31.)

Asztalosműhelyemet új-ra **megnyitottam.** **Min-denféle** **javítást,** **alakítás-vállalok.** **Lakás:** **Bethlen-utca 42.** **Műhely:** **Szent Anna 11.** **Orbán,** **asztalos** (Sz. 49.)

Közjegyzői iroda **Ferenc József-út 90. szám** alatt **működését** megkezdte. **Hivatalos** **órak** **d. e. 9-1-ig.**

Renka Lajos **villany-szerelő** **műhelyét** **Beth-len-u. 42. szám** alá **helyezte** **át.** **Vállal** **minden** **szakkbavágó** **munkát.** (Sz. 50.)

Órásszerszámot, **órát,** **órához** **alkatrészeket** **és** **4-5-7 cm. átmérőjű** **erős** **nagyítóleneseit** **vesz-** **szek.** **Cím a kiadóban.**

Könyvszekerényt, **kisebb** **méretűt** **keresünk** **meg-vételre.** **Weisz** **és** **Püspök,** **Csapó-u. 27.**

Vajda kalapszalom **Pio-utca 56. sz. n.** **üzlethelyi-ség** **kulesával** **rendelkező** **hölgyet** **felkérem,** **hogy** **megbeszélés** **végett** **sürgősen** **jelentkezzen** **Csah** **Lajos** **és** **Társ** **cég** **nél.**

Simon **Ill** **nőiszabó-szalóját** **ismét** **megnyitotta** **s** **ezúton** **kéri** **a** **tisz-tel** **közönség** **szives** **párt-fogatását.** **Arany János-u. 2. sz. I. em.**

Kibombázott **magános** **nő** **lakást** **keres.** **Leveleket** **„Fizetek”** **jeligére** **kiadó-ba.**

Czibere **fodrászüzletét** **megnyitotta** **Sas-utca 3.**

Mindenféle **szűcsmun-kát** **vállalunk.** **Használt** **és** **új** **szőrmeféléket** **legma-gasabb** **árban** **veszék.** — **Szabó Béla** **szűcsmester,** **Sas-u. 75.**

Matta Anna **nőikalap-szalóját** **megnyitotta** **Si-monffy-u. 2.**

Lebombázott **házat** **vagy** **telket,** **esetleg** **ez** **házat** **keresek** **megvételre.** **Cím a kiadóhivatásban.**

Varrodámat **ismét** **megnyitottam** **és** **időiglenesen** **a** **Püspöki** **palotában** **fol-ytatom.** **Nagy Zoltánné.**

Nyártást **fűrészelésért,** **egyhármadrész** **adok** **és** **házmesternek** **pincelakást.** **Árpád-tér 5.**

Kissé **megrongált** **ház** **javításért** **utcai** **lakást** **adok.** **Orgován,** **Miklós-u. 4. sz.**

Ötvös Ferencné **köleső-nkönyvtára** **9-1-ig.** **2-4-ig** **nyitva.**

Vasöntést **vállalok.** **Kron-berger** **György** **vasöntő-mester,** **Kishegyesi-út 18.**

Üveggyógót **és** **meifur-dancsot** **vennék.** **Széché-nyi-út 81.,** **balra.**